

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 7. Pœnitentia præ innocentia Deo chara.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

pœnitentes; quantumque efficiatur; ut in eorum laudibus immoretur. Sylveira hic.

Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum. Luc. 7. 47. Laudatur mirè Magdalena; sed laudibus adverte mixtum vituperium. Et v. 37. expressius hoc ipsum declaratum: *Ecce mulier, quæ erat in civitate peccatrix.* Cur, si mulieris egregia facinora, & ardentissimi amoris excessus, referuntur; transactæ vitæ, peccatis plenæ mentio fit? Quia, cum Magdalena ad tantum sanctitatis, & amoris erga Christum, pervenerit culmen, oportuit præteritorum criminum iterare memoriam; ut tanta felicitas præteritæ infelicitatis temperaretur gravamine. Callilo Illat. 189.

Domine, non est tibi cura? Luc. 10. 40. q. d. Domine, tuæ curæ, & cogitationes, non in me, sed in sorore mea, maxime defixæ sunt. Sed cur tanta ei cura in Mariam? erat peccatrix, conversâ, & pœnitens. Sylveira hic c. 16. q. 12.

Maria Magdalena, & Maria Jacobi &c. Luc. 24. 10. Hoc primum valde notandum est hic, quod referens S. Evangelista nomina harum mulierum sanctarum, prius ponit Magdalenam peccatricem, quàm alias sanctas: ut cognoscamus, quæ sit pœnitentiæ efficacia; quæ facit peccatores iustis anteponi. Diez D. Refurr.

Magdalena, postquam conversâ est ad pœnitentiam, facta est à Domino tanta gratia, ut post B. Virginem, non inveniatur mulier, cui in Mundo major exhibetur reverentia, & in cœlo majorem habere gloriam credatur. B. Humbertus f. 100.

B. Margarita de Cortona interrogabat Christum, an inter Virginum choros in cœlesti gloria collocaverit Magdalenam? cui respondit: exceptâ Mariâ Virgine, ac Martyre Catharinâ, nullâ inter Virginum choros major est Magdalenâ. Bolland. 22. Febr.

Tres Sancti sunt, qui mihi pro cæteris placuerunt: Maria mater mea, Joannes, & Maria Magdalena. l. 4. Revel. c. 10. 8. S. Brigita Verba Christi.

Sextum. Filius prodigus.

Ecce tot annis servio tibi, - & nunquam dedisti mihi badum. Luc. 15. 29. Cur tot dona impenduntur prodigo reverso: non verò filio fideli? tantum ille ferventi pœnitentiâ promeruit, ut etiam innocenti prælatus sit. Sylveira hic c. 26.

Cito proferte stolam primam. Luc. 15. 22. Non respondet pater filio verbis, sed factis, quibus suam benignitatem erga eum declarat; ostendens se injuriarum immemorem. Ad servos suos simul convertit sermonem; & non ad unum solum, sed ad omnes. Ad cœnam magnam invitat per unum servum. Luc. 14. 17. Sylveira hic. Prima & primaria stola non datur seniori, & iusto; sed pœnitenti juniori. Ita Deus exaltat pœnitentes. Id. ib.

Date annulum in manu ejus. ib. Annulus Symbolum nobilitatis, & libertatis; per quem Equites à plebeis, & servis, distingueban-

tur. S. Chrysol. l. 5. posuit annulum in manu ejus; annulum honoris, titulum libertatis, insigne pignus Spiritus, signaculum fidei. Sylveira hic.

Surgam, & ibo ad patrem meum. Luc. 15. 18. Aliter Sponsa in florido conscientia mundissimæ lecto requiescens: *surgam, & circumibo civitatem per vicos, & placeas, quarum, quem diligit anima mea.* Cant. 3. 2. Prodigus it, quasi viæ certus: circumit Sponsa viarum dubia: ille, quasi, inveniendi tutus, rectâ pergit; hæc per circuitum solum quarendi studium manifestat. Nec imprudens utriusque cogitatio: illi quippe obvis pater occurrit; huic sponsus diu quæsitus non invenitur. Unde unius, ejusdemque Dei tam diversus tenor? ut amanti lateat, peccatori tam facile reveletur? quia prodigus petebat veniam; Sponsa amorum delicias captabat: illud misericordiae in propatulo est, mox obinetur; hoc amoris manna in latebris delitescit. Gilbertus f. 3. in Cant. vide, si non in præfenti hæc possit observari distinctio: quoniam patris exposita est, & parata cunctis, indulgentia; deliciae vero fugaces, & reconditæ, & latibulis gaudentes: idè ille dicit, *surgam, & ibo*, ista verò *surgam, & quarum*. Denique & pater occurrit pœnitenti; Sponsus se abducit diligenti. Misericordia sui profusior est, dilectio parcior. Ramirez in ep. 3. Apoc. 2. 17.

Septimum. Latro pœnitens.

Heu me! ajebat diabolus: duos latrones dedi, ac unum amisi; nec amisi tantum, sed & paradus apertus est. Annos quinque; millia clausus manserat, ipsūque aperuit latro. Quis jam de salute desperaturus est? innumerabiles hic effodit parietes; in supernis latro, itém; in infernis. S. Chrysol. or. in Sancta lumina.

§. VII.

Pœnitentia præ innocentia Deo chara.

Symbola.

IN die illo magnificavit Dominus Josue coram omni Israël. Jos. 4. 14. Non extollitur gloria Josue, dum miracula inusitata operatur dum prophetando cum Moyse sociatur; sed dum fluente Jordanis pertranlit. Josue figuram gerebat Christi Domini: cujus gloria non tam grandescit, dum mirabiliter fulget, quàm dum undâ Jordanis peccatores sanctificat. Sylveira in Joan. 1. 4.

Corvi deserebant ei panem, & carnes manè. 3. Reg. 17. 6. Cur corvus vorax eligitur, & qui Noe infidus fuit? cur non mittitur columba? Corvus peccatoris Symbolum. Deus etiam elegit peccatores in Apostolos. Sedulius l. 1. operis Paschalis c. 23. nunc Elias corvus bonus, ac fidus, qui Noe quondam perfidus; in terris abluit culpam in aquarum inundatione contractam. Sylveira in Luc. 23. c. 16.

Moab lebes spei meæ. Pf. 107. 10. *quis deducet me in civitatem munitam? quis deducet me usque in Idumæam?* Cur non ais, quis deducet me in Sion, ubi Propheta, & Patri-

Patriarchæ florent? non, inquit, impios esurio; non iustos. Si impij convertantur, opiparè epulabor. Oliva l. 10. Strom. §. Nigra sum.

Ecce Dominus ascendet super nubem levem, & ingredietur Ægyptum. Isa. 19. 1. Cur non sidus insidet, sed nubem? Certè Eliæ igneam demisit rhedam, cui non abfimilis fuisset currus affris compactus: Nimirum iis oblectatur Dominus, qui vilioris olim conditionis. Ex sterquilino nubes subsiliit, & concrevit: propterea gratior Domino est, qui aptior fidere. Mavult Dominus olim impios, quibus ad quævis uti possit; quàm fatuam innocentiam, cujus nihil non remissum, nihil non mediocre. Oliva l. 11. Strom. §. Saulus adhuc spirans.

Magna erit gloria domus istius novissima, plus quàm prima. Aggæi 2. 10. Tropologicè: major est virtus pœnitentiæ post lapsum, quàm innocentia ante lapsum. Major est Paulus, quàm Saulus: major est Magdalena lapsa, & pœnitens, quàm virgo, & innocens. Major Petrus negans Christum, & plorans; quàm eum confitens. Cornelius hic.

Vidit cælum apertum. Act. 10. 11. Quid in vase erat? nectar, an mel? an agni, columbæ? quibus iustorum expressa imago est? imò in quo erant omnia quadrupedia, & serpentina terra; tigrides, angues, vultures, & omne ferarum genus. Expavit Petrus, & exclamavit: *absit Domine.* v. 14. O Petre, noli fastidire fercula portentosa: inter ea monstra tu quòque lates. Modo oras; sed recordare, quòd olim peierasti. *Quod Deus purificavit, tu commune nè dixeris.* Nota: non Angelorum, ut manna; sed manu Dei, monstra illa condita sunt, & perpurcata. Non dixerunt angeli: quia à Petro rejectæ sunt bestia, projiciantur in cloacas; sed in cælum vas recipitur: ut, quòd Petrus repudiàrat, Trinitati sanctissima apponeretur. Oliva l. 10. Strom. §. Nigra sum &c.

Sicut Sol post pluviam clarior fulget: Sic Christus post lacrymarum irrigationem benignior apparet. Hugo Victorinus de claustrò animæ c. 7.

Luna, Lem: *In reditu gratior.* Luc. 15. 7. *Gaudium erit super uno peccatore pœnitentiam agente. In se reversus dixit: surgam.* Luc. 15. 17. S. Chrysol. f. 2. in se antè rediit, ut rediret ad patrem; qui à se antè recesserat, cum recessit à patre. Picinelli. Luna Lem: *Conversa lucidior.* S. Gregor. mor. 25. c. 7. dum commissa attentius lugemus, in iustitiæ splendorem membra deauramus. Id.

Testimonia.

Gaudium erit in caelo &c. Luc. 15. 7. Sæpe accidit, quòd ij, qui à maximis peccatis surgunt per pœnitentiam, postea ferventiores sint in amore divino, quàm qui nunquam ceciderunt. Ferrum enim ignitum ferventius est lignò accensò: quia, quantò substantia est magis frigida, & igni contraria; si ignitur, tantò calidior efficitur, & calorem diutius conservat. Stella hic.

Citò proferet stolam primam. Luc. 15. 22. Cur non alia, quàm prima, petitur? Per pœnitentiam reversus estimatur à patre, tanquam sem-

Polyanth. Sacra Tom. II.

per bonus fuisset, & nunquam abiisset. Sylveira in Matth. 26. q. 3.

Zachæe festinans descende. Luc. 19. 5. Avidior interdum Dominus est surgentis ex iniquitatis cœno animæ, quàm coruscantis in serico inaocentiæ. Oliva l. 5. Strom. §. Ascendens in altum.

Vita erat lux hominum. Joan. 1. 4. Cur non dicitur lux creaturarum, vel Angelorum? quia Angeli sancti semper perseveraverunt in gratia, homines eâ exciderunt. Et Deus plus gloriatur, quòd sit eorum lux, qui à salute deperdita revocati sunt ad vitam; quàm eorum, qui semper in charitate perstiterunt. Sylveira hic q. 26.

Fit plerùmque gratior Dei amor, eadem vita post culpam, quàm securitate torpens innocentia. S. Laur. Just. de spe c. 4.

§. VIII.

Pœnitentia post lapsum fortior.

Cumque pugnassent contra Madianitas, atq; vicissent; omnes mares occiderunt. Num. 31. 7. Unde tanta Hebræo virtus? Num. 25. 18. Dolebat Moyses, pœnitebant & alij, *stebant ante fores tabernaculi.* Profuit Hebræo pœnitentia ad vires colligendas: quæ peractâ occisa sunt viginti quatuor millia hominum. Orig. hom. 25. in Num. qui prius à mulieribus victi sunt, nunc, expiatione habitâ, & gestâ pœnitentiâ, etiam reges vicerunt. Velloso in Judith 5. Paræn. 43.

Samson multò plures occidit moriens, quàm antea vivus occiderat. Judic. 16. 31. Pœnituit turpiter victum à muliere. Id. ib.

Dolor speciem ignis gerit: quia dum plus tegitur, plus ignescit. Blesensis. ep. 49.

Amplius placet miles, qui post fugam hostem duriter ferit; quàm, qui nunquam terga vertit, & tamen nunquam fortiter facit. Haymo in Il. 1.

§. IX.

Pœnitentia solatiofa, leta.

Figura, Symbola.

Ex Veteri.

Viditq; post tergum arietem inter vepres harentem cornibus, quem assumens obtulit holocaustum pro filio. Gen. 22. 13. Præcepit Abraham Dominius, ut filium Isaac immolaret: mutata immolatio est; non Isaac, sed ariès, immolatus est, & perit. Sic non perit Isaac id est, *risus*, & sancta delectatio hominis ad Deum conversi; sed perit bruta delectatio. S. Bernardus s. de verb. Petri: *ecce nos reliquimus omnia.* Securus esto: non Isaac, sed ariès morietur: non peribit Lætitia, sed contumacia. Barradius t. 4. l. 5. c. 8. D. Pent.

Confitebor tibi in Cithara. Ps. 42. 4. Ipsa debet dolorosa confessio non carere lætitiâ. Vel in confessione requirit Dominus æquè planctum, ac cantum. Quid est confiteri in cithara? est plorare sine timore; & lacrymas spei emittere ex oculis: est in ipso gaudere dolore. Volo pluviam, sed cum iride. Oliva l. 14. Strom. Quamdiu ponam consilia in anima mea Ps. 12.

Nna 2